

**Handlingsplan för att
motverka diskriminering,
trakasserier
och kränkande behandling
vid Bildningscentrum Facetten**

Gymnasieskolan

2022/2023

Alla elever på Bildningscentrum Facetten ska känna sig trygga på skolan, samt accepterade och uppskattade för dem de är. Detta oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Det ska råda en positiv anda och ett tillåtande klimat, där elever/elever och elever/personal bemöter varandra med respekt och förståelse.

Våra styrdokument *Skollagen* (2010:800) och *Diskrimineringslagen* (2008:567) visar tydligt att inget barn eller elev ska utsättas för kränkande behandling och att det är personalens ansvar att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

En övergripande handlingsplan finns på kommunens hemsida. Detta är Bildningscentrum Facettens handlingsplan, vilken kompletterar den övergripande planen.

Bakgrund

Uppdrag

Skolan ska bedriva ett målinriktat arbete för att främja elevers lika rättigheter och möjligheter. Det är förbjudet för personalen att diskriminera en elev. Personalen får inte heller utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling och ska förebygga och förhindra att eleverna utsätter varandra för trakasserier eller kränkningar.

Om en elev diskrimineras eller utsätts för kränkande behandling måste skolan utreda omständigheterna kring detta och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra att det upprepas. Skyldigheten att utreda huruvida en elev har utsatts för diskriminering eller kränkande behandling träder in så snart någon i verksamheten fått kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för detta.

Om personalen bryter mot förbuden mot diskriminering och kränkande behandling eller inte uppfyller skyldigheterna att utreda och vidta åtgärder kan kommunen bli skyldig att betala diskrimineringsersättning eller skadestånd till den som kränkts av överträdelsen.

Ansvarsfördelning

Personal

- All personal på gymnasieskolan ska aktivt arbeta för att motverka diskriminering och kränkande behandling samt aktivt främja elevers lika rättigheter.
- Om personal på skolan får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, ska detta anmälas till rektor.

Rektor

- Rektor ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka diskriminering och kränkande

behandling samt aktivt främja elevers lika rättigheter.

- Rektor ansvarar för att tillsammans med personal, elever och vårdnadshavare upprätta, genomföra, följa upp samt årligen utvärdera gymnasieskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- Rektor ansvarar för att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och se till att åtgärder vidtas i syfte att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling och trakasserier.
- Rektor ansvarar för att en anmälan om kränkande behandling eller trakasserier rapporteras till barn- och utbildningsförvaltningen.

Barn- och utbildningsförvaltningen

- Barn- och utbildningsförvaltningen ansvarar för att följa upp och utvärdera samtliga enheters arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling och trakasserier.
- Barn- och utbildningsförvaltningen ska årligen göra en sammanställning över de anmälningar om kränkande behandling och trakasserier som rapporterats till nämnden.

Vad står begreppen för?

Diskriminering

Diskriminering innebär att en person missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

I skolan är det kommunen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse. En elev kan också bli diskriminerad om eleven blir särbehandlad på grund av en förälders eller syskons sexuella läggning, funktionshinder med mera.

Att instruera en person i beroendeställning att diskriminera, är i sig en form av diskriminering.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt. Direkt diskriminering innebär att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till exempelvis elevens kön. Ett exempel kan vara när en flicka nekats tillträde till ett gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Man kan också diskriminera genom att behandla alla lika, s k indirekt diskriminering. Det sker när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck

samt ålder. Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet är en annan form av diskriminering. Det innebär att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att han/hon ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Det kan handla om den fysiska miljön, men också om att t ex erbjuda inläst material.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Både personal och elever kan göra sig skyldiga till trakasserier även när en elev kränks på grund av en förälders eller syskons sexuella läggning, funktionshinder mm.

Trakasserier kan även vara av sexuell natur, sexuella trakasserier. Det kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck, vara mer eller mindre uppenbar och förekomma i många olika sammanhang. Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande och utföras av och drabba såväl barn som vuxna. De kan vara fysiska, verbala eller psykosociala men även texter, bilder och meddelanden på olika sociala medier kan vara kränkningar.

Det är alltid individens upplevelse som skall vara utgångspunkten vid bedömning av kränkande behandling.

Kartläggning/Utvärdering

Metoder för kartläggning

- Skolinspektionens/alt. förvaltningens enkät
- Om mig-enkäten
- Coachsamtal med eleverna kontinuerligt under läsåret
- Diskussion i bas- och undervisningslag
- Klasskonferenser

- Enkät i samband med studietid
- Föräldrasamtal i samband med introduktion, studieuppföljning och mentors-/elevvårdssamtal
- Enkät till vårdnadshavare vid studieuppföljningskvällar
- Elevhälsomöten (elevhälsa, programmentorer och vid behov rektor)
- Utvärderingssamtal med tränare och spelare på fotbolls- och golfgymnasiet
- Riksidrottsförbundets enkät för elever på Nationell IdrottsUtbildning
- Diskussion i samverkansgruppen i samband med att årets arbetsmiljöplan tas fram

Utvärderingsmodell i slutet av läsåret

Maj

- Planen utvärderas av eleverna på studietid och nya förslag på förebyggande och främjande åtgärder diskuteras.

Juni

- Planen utvärderas av personalen och behov av åtgärder inför kommande läsår diskuteras.
- Skolledning och elevhälsan arbetar fram ett förslag på åtgärder inför kommande läsår utifrån utvärderingen och övriga kartläggningsmetoder.

Augusti

- Förslaget presenteras, revideras och förankras innan skolstart.

Utvärdering av läsåret 2021/22 och kartläggning inför läsåret 22/23

Efter de senaste läsårens distansundervisning har vi under det gångna året sett ett stort behov av att arbeta med relationsbyggande och elevernas sociala utveckling. Detta är högt prioriterat även under kommande läsår. Vi behöver skapa förutsättningar för alla elever att lära känna varandra. Det gör vi bl a under höstens introduktionsveckor, då lärare och elever jobbar tillsammans över program- och årskursgränser med uppgifter av teambuildande karaktär. Vi kommer även att genomföra Musikhjälpen, vilket provades med stor framgång under det gångna läsåret.

Vi fortsätter att utveckla innehållet i våra kollegiala baslag med fokus på bl a relationellt ledarskap och tillgängliga lärmiljöer. När det gäller det senare har våra pilotlärare under året sett till att arbetet med detta fått större spridning. Ett resultat är att vi går alltmer mot

hemklassrum. Vi utökar även vår elevhälsa med speciallärare och programmentorer.

Vi arbetar aktivt med likabehandlingsfrågor och elevhälsan har varit ute i alla åk 1 för att medvetandegöra eleverna om innehållet i vår likabehandlingsplan. De har presenterat innehållet och låtit eleverna göra olika ställningstaganden. Detta arbete kommer att vidareutvecklas under kommande läsår och elevhälsan tillsammans med ett antal lärare ska arbeta fram en ny plan för likabehandlingsarbetet där de nya läroplansmålen integreras. Uppföljning av *Om mig*-enkäten ska också få större utrymme. Vi upplever att eleverna är medvetna om innebörden i likabehandling, men att de kontinuerligt behöver påminnas om vad det faktiskt innebär i vardagen.

Skolinspektionens resp. förvaltningens enkät visar att skolan till största delen präglas av den trygghet, respekt och acceptans som vi eftersträvar. Vi har höga värden, även om målet naturligtvis är 100% positiva svar. Det är inte heller någon större skillnad mellan flickors och pojkars svar. På det hela taget har vi en god stämning. Vi väljer också att till största delen hålla fast vid de främjande och förebyggande åtgärder vi haft tidigare, då vi anser att de haft god effekt, men har givetvis gjort smärre justeringar utifrån årets analys.

Främjande arbete

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvarig
Introduktionssamtal Med alla elever som börjar åk 1 samt deras vårdnadshavare. Detta för att ge eleverna en trygg start och skapa en god relation till såväl elever som föräldrar. I samband med detta informerar vi om vår plan mot kränkande behandling och det finns möjlighet att träffa kurator, skolsköterska, speciallärare, specialpedagog och rektor. Likaså informeras om Legimus, Inläsningstjänst och andra möjligheter till extra stöd.	Före skolstart	Klassmentor
Teambuildingaktiviteter för alla elever. Elevkåren organiserar aktiviteter för åk 1 och vårt alternativ till nollning. Samtliga årskurser involveras.	Andra skolveckan	Elevkåren
Teambuildingaktiviteter, åk1 Under första skolveckan i syfte att alla ska lära känna varandra	Första skolveckan	Årskursvisa mentorslag

Elevhälsan besöker samtliga åk 1 för att lära känna eleverna		Elevhälsan
Kontaktperson mellan skola och idrott I syfte att hjälpa eleverna synkronisera skola och idrott, både rent praktiskt och när det gäller attityder och beteende	Hela läsåret	Rektor
Klassuppföljning Utifrån en återkommande elevenkät med frågor om bl a studiero och delaktighet	Minst tre ggr/termin	Klassmentor
Coachsamtal/studietid För elever och mentorer.	En gång/vecka	Klassmentor
Elevhälsosamtal Alla elever i åk 1 kallas till skolsköterskan för ett elevhälsosamtal.	Under åk 1	Skolsköterska
Undervisningslag Studiesituationen i klasser/grupper diskuteras av alla undervisande lärare	5ggr/termin	Rektor
Baslag Kollegiala samtal i tvärgrupper, bland annat kopplat till likabehandlingsarbete.	5ggr/termin	Rektor
Klasskonferenser Elevernas studiesituation diskuteras av samtliga undervisande lärare, elevhälsan och rektor elev för elev	Okt/nov resp mars/april	Rektor
Studieuppföljning Där elever och vårdnadshavare under en kväll bjuds in till skolan för att träffa de lärare de så önskar.	November resp. april	Rektor
Enkät Till vårdnadshavare i samband med studieuppföljningskvällar	November resp. april	Rektor
Närvarokontroll Sker dagligen. Mentor har koll på sina elevers frånvaro och om en elev varit frånvarande mer än en vecka kontaktas elev/vårdnadshavare av skolsköterskan. En gång/månad skickas en frånvarosammanställning över elever med för hög frånvaro. Mentor utreder och rapporterar till programmentor/elevhälsa varför en elev	Kontinuerligt	Klassmentor/ rektor

finns med på listan. Skulle detta bero på någon typ av kränkande behandling är detta ett sätt att upptäcka det.		
Elevhälsomöten Elevhälsan, programmentor och vid behov rektor följer upp elevernas studiesituation och mående.	Varje vecka	Elevhälsan
Skolinspektionens enkät Med frågor som bl a berör likabehandlingsarbetet. Följs upp i klasserna och på verksamhetskonferens	Februari	Rektor
Om mig enkäten Regionens hälsoenkät till åk 2 elever. Följs upp på studietid.	Oktober	Elevhälsan
Årlig utvärdering och uppföljning av likabehandlingsarbetet Se ”Utvärderingsmodell i slutet av läsåret” ovan.	Maj/juni/augusti	Rektor

Förebyggande arbete

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvarig
Uppföljning av Om mig enkäten Workshops med elever och lärare	Februari	Elevhälsan
Läsprojekt Samtliga elever och personal läser en gemensam bok på temat relationer	Oktober	Svensklärarna
Musikhjälpen Skolgemensamt projekt	December	Förstelärarna
Utarbeta ett förväntansdokument Vad kan man förvänta sig av varandra på vår skola?	Läsåret 22/23	Rektor
Arbeta fram en ny plan för implementering av likabehandlingsarbete i den ordinarie undervisningen De nya läroplansmålen kring “sexualitet, samtycke och relationer” integreras i planen	Läsåret 22/23	Elevhälsan

Utbildning för elevskyddsombud Så att de får bättre förutsättningar att delta i likabehandlingsarbetet	Ht 22	Skyddsombuden
Supermanprojektet Besöker skolan med olika föreläsningar Åk 1: ”Vad händer om bollen inte är rund”? En föreläsning om självkänsla, respekt och människors lika värde Åk2: ”Onlineattityd” En föreläsning om socialt beteende på nätet Åk3: ”Love-yourself” En föreläsning om vem man är och vem man vill vara Följs upp på studietid	Februari	Rektor
Amnestydag för HSF åk1 Fokus på mänskliga rättigheter	Oktober	Karaktärlärare SA
Reclaim the sheet Tävling som fokuserar på ”studentlakansattityden”	Vt 23	Bibliotekspedagog, rektor

Åtgärdande arbete

1. Den som misstänker eller får kännedom om diskriminering eller kränkande behandling kontaktar den utsatta elevens mentor.
2. Mentor, eventuellt tillsammans med annan lärare eller elevhälsan, samtalar med den utsatta eleven. Rektor informeras och ansvarar för att blanketten ”[Anmälan av kränkande behandling av barn/elev](#)” fylls i.
3. Behöver man gå vidare för att lösa svårigheterna, informeras teamet¹ som jobbar åtgärdande med att motverka diskriminering och kränkande behandling.
4. Teamet genomför samtal med berörda elever och beslutar om eventuella åtgärder.
5. Uppföljningssamtal genomförs över tid för att följa upp att trakasserierna eller diskrimineringen upphört.

¹rektor, kurator, klassmentor